Evaluatie asbestbrand aan de Mossel 1 januari 2026

Gemeente Dijk en Waard

Definitieve versie 23 oktober 2026

Inhoud

1 Inleiding 2
1.1 Doel en scope 2
1.2 Onderzoeksaanpak 2
1.3 Leeswijzer 3
2 Conclusies en aanbevelingen 4
2.1 Conclusies 4
2.2 Aanbevelingen 6
3 Bevindingen per thema 8
3.1 Algemeen 8
3.2 Acute fase 9
3.3 Nafase 10
3.4 Communicatie 12
3.5 Samenwerking 14
BIJLAGE A – Tijdlijn 15
BIJLAGE B – Documentenoverzicht 18
BIJLAGE C – Respondentenlijst 19
Disclaimer leerevaluatie 20
Over het COT 20

1 Inleiding

Op 1 januari 2026 brak rond 13.40 uur een brand uit bij de Garage Marco Schuyt aan De Mossel in Noord-Scharwoude. Ook een naastgelegen bedrijfspand, in eigendom van dhr. Kooistra, brandde af. Bij de brand in beide gebouwen kwam asbest vrij. De hulpdiensten schaalden daarbij op naar GRIP-1 en richtten een Commando Plaats Incident (CoPI) in. De publieke wegen werden in de loop van de avond gesaneerd, vanwege verwachte sneeuwval. In de daaropvolgende dagen brachten de gemeente, de Omgevingsdienst en SGS Search gezamenlijk de omvang van het besmette gebied in kaart. Door de brand raakte een gebied van circa 41.340 m² besmet met hechtgebonden asbest. Het betrof woningen, tuinen, bedrijfspanden en -terreinen, auto's, wegen, voetpaden en openbaar groen. Bij de afwikkeling brand waren onder andere de Veiligheidsregio, Omgevingsdienst, GGD, Stichting Salvage en asbestinventarisatie- en saneringsbedrijven betrokken.

De gemeente en de Omgevingsdienst informeerden de omwonenden over de aanpak en de formele verantwoordelijkheid voor het saneren van asbest op de percelen. In media was er aandacht voor de afwikkeling van de brand en de manier waarop de openbare weg was gesaneerd. Op 19 januari 2026 organiseerde de gemeente een bewonersbijeenkomst, om vragen van omwonenden te beantwoorden. Ook in de gemeenteraad werden vragen gesteld over de afwikkeling van de brand. De gemeente heeft een kernteam en een beleidsteam ingericht vanaf 20 januari 2026, om verdere invulling te geven aan de nafase en de vragen vanuit omwonenden en juridische vraagstukken op te pakken. Uiteindelijk is er een collectieve opdracht voor sanering van het gebied gegeven door de gemeente. Er waren op dat moment al een aantal percelen gesaneerd in opdracht van verzekeraars van een aantal bewoners.

De gemeenteraad heeft verzocht om een onafhankelijke, openbare evaluatie. De gemeente Dijk en Waard heeft het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (COT) gevraagd een voorstel te doen voor het uitvoeren van een evaluatie naar de brand en afhandeling van de brand.

1.1 Doel en scope

De evaluatie betreft de inzet van hulpdiensten tijdens de brand op 1 januari vanaf 13.45 tot 20.30 uur, en de afwikkeling van de brand in de periode daarna. Onderdeel van de afwikkeling is de communicatie met omwonenden vanuit de gemeente, waaronder de bewonersbijeenkomst op 19 januari. Ook de schoonmaakwerkzaamheden en specifiek de inzet van de veegzuigmachine zijn onderdeel van de evaluatie.
Het doel van deze evaluatie is dat alle betrokkenen kunnen leren van de situatie. We richten ons op de lessen vanuit crisisbeheersingsperspectief. Het is daarmee nadrukkelijk geen verantwoordingsonderzoek en we zullen geen schuldvraag beantwoorden.

1.2 Onderzoeksaanpak

Het onderzoek is uitgevoerd tussen april en september 2026. Voor het onderzoek analyseerden wij een aantal documenten, zoals het asbestinventarisatierapport van SGS Search, documenten van de Veiligheidsregio NHN en het overdrachtsformulier van de brand. In bijlage A vindt u de tijdlijn naar aanleiding van de aangeleverde documenten. De documenten zijn op ons verzoek door Gemeente Dijk en Waard aan ons ter beschikking gesteld. In bijlage B vindt u een overzicht van de gebruikte documenten.

Naast de documentenanalyse voerden wij elf verdiepende gesprekken met betrokkenen. Dit waren respondenten vanuit de crisisorganisatie (brandweer, veiligheidsregio, GGD, bevolkingszorg), de asbestinventarisatie- en saneringsbedrijven, de gemeente Dijk en Waard en twee betrokken omwonenden. Een aantal van deze gesprekken waren individueel, een aantal vond plaats in duo- of groepsverband. Van de gesprekken zijn geen schriftelijke verslagen gemaakt; de opbrengst van de gesprekken is direct verwerkt in deze rapportage. In bijlage C vindt u een overzicht van de respondenten.

Tot slot vond een reflectiesessie plaats waar de betrokkenen met elkaar reflecteerden op de gebeurtenissen, leerpunten benoemden en vooruit keken naar mogelijke verbeterpunten voor de toekomst.

De evaluatie richt zich overkoepelend op het leren van lessen voor de gemeente en de andere betrokken partijen. We kijken daarbij in ieder geval naar de volgende vragen:

- Hoe verliep de aanpak van de situatie, inclusief schoonmaakwerkzaamheden en specifiek de inzet van de veegzuigmachine?
- Hoe verliep de communicatie?
- Hoe verliep de samenwerking intern en met externe partners? Welke verantwoordelijkheden lagen waar en hoe zijn besluiten genomen?
- Overkoepelend: welke lessen zijn te trekken op basis van de bevindingen?

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de overkoepelende conclusies en aanbevelingen op basis van de hoofdvraag. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen aan de hand van de deelvragen.

2 Conclusies en aanbevelingen

In deze leerevaluatie geven we antwoord op de vraag: *welke lessen zijn te trekken op basis van de bevindingen naar aanleiding van de brand?* In dit hoofdstuk lichten wij de conclusies en aanbevelingen toe. De verdere uitwerkingen hiervan staan beschreven in hoofdstuk 3.

2.1 Conclusies

Uit de evaluatie komt een wisselend beeld naar voren met betrekking tot de aanpak en nafase van de brand. Zo verliepen de aanpak en samenwerking in de acute fase overwegend goed, en uiten respondenten hun waardering over de individuele inzet van betrokkenen. Lessen zijn daarmee voornamelijk te vinden in de nafase, communicatie richting inwoners en interne opschaling binnen de gemeente.

Hoe verliep de aanpak van de situatie, inclusief schoonmaakwerkzaamheden en specifiek de inzet van de veegzuigmachine?
Bij de aanpak van de situatie maken we onderscheid tussen de acute fase (tot en met de afschaling van de hulpdiensten op 1 januari) en de nafase. Uit de documenten, gesprekken en reflectiesessie komt naar voren dat de acute fase van de brand overwegend goed verliep. Betrokkenen spreken van een goede samenwerking tussen de hulpdiensten (vanuit de GRIP-1 opschaling) en andere betrokken partijen. Tevens was snel duidelijk dat mogelijk asbest was vrijgekomen, waar de betrokken hulpdiensten hun aanpak op afstemden.

Wel duurde het enige tijd voordat een asbestinventarisatiebedrijf op locatie aanwezig kon zijn: meerdere bedrijven bleken onbereikbaar vanwege nieuwjaarsdag. Ten tijde van de brand hadden de veiligheidsregio en Stichting Salvage geen duidelijke afspraken over bereikbaarheid tijdens feestdagen met dergelijke bedrijven – inmiddels is dat wel het geval. Daarnaast ontstond na de saneringswerkzaamheden op 1 januari onduidelijkheid over de rechtmatigheid van de inzet van de veegzuigmachine bij de sanering van de openbare wegen. Hoewel ingezet door een gecertificeerd asbestsaneringsbedrijf, is niet duidelijk geworden om wat voor wagen het precies gaat. Ook in deze evaluatie blijft daarmee onduidelijk of deze wagen geschikt is voor het saneren van asbest. Daarnaast mochten bewoners na het saneren van openbare wegen deze wegen weer op, terwijl auto's en opritten niet gesaneerd waren. Daarom valt niet uit te sluiten dat hiermee opnieuw asbestdeeltjes zijn verspreid.[1]

De meeste lessen in de aanpak zitten echter in de nafase van de brand. Ondanks grote inzet van individuen bij gemeente en andere betrokken organisaties, bleek de capaciteit bij gemeente Dijk en Waard ontoereikend voor het aantal vragen dat op de gemeente af kwam. Dit ging om vragen van omwonenden, juridische vraagstukken en verzekeringsvraagstukken, en de opgave om de sanering in goede banen te leiden. Ook overkoepelende coördinatie vanuit de gemeente, bijvoorbeeld in de vorm van een beleidsteam, ontbrak in de eerste weken na de brand. Pas op 20 januari besloot de gemeente een beleidsteam te vormen om de coördinatie van de afhandeling op te pakken en een kernteam voor de nodige acties. Eerdere opschaling van een beleidsteam draagt bij aan meer regie op thema's als communicatie, sanering en financiële of juridische afhandeling en het signaleren van capaciteitsproblemen.

Daarnaast gaf de gemeente pas na 19 januari een collectieve opdracht voor sanering. Dit was vanwege de juridische termijn die de Omgevingsdienst stelde om veroorzakers en eigenaren in staat te stellen de sanering zelf te starten. Vanwege de sneeuwperiode in de week na de brand was deze termijn relatief lang, omdat niet op korte termijn gesaneerd kon worden. Dit staat het op korte termijn geven van de saneringsopdracht echter niet in de weg. Tevens paste gezien de complexe context van de brand, het vermoeden dat verhalen op de verzekering van de veroorzaker niet mogelijk was

[1] Op 7 januari 2026 gaf de gemeente Dijk en Waard via een update op de website een handelingsperspectief mee aan omwonenden over auto's schoonmaken.

en het aantal getroffen percelen en daarmee betrokken verzekeraars, een eerdere collectieve opdracht. Op die manier had de sanering mogelijk eerder kunnen starten.

Hoe verliep de communicatie?
De communicatieaanpak sloot, ondanks verschillende inspanningen van de gemeente en andere betrokken partijen, slechts deels aan bij de behoefte van bewoners[2]. In de weken na de brand plaatste de gemeente updates op de website, deelde brieven uit en er waren fysieke inloopmomenten waarbij de Omgevingsdienst en de gemeente aanwezig waren bij de keet van het asbestsaneringsbedrijf. De GGD sloot online aan bij deze inloopmomenten. Hiermee ontstond zowel communicatie op afstand als dichtbij, wat ruimte bood voor laagdrempelig delen van informatie en het in gesprek gaan met bewoners. Dit leidde in de eerste fase tot beperkte aanloop, waardoor bij respondenten de indruk bestond dat er nauwelijks vragen of zorgen leefden onder omwonenden.

Daartegenover leidde een juridische brief van de Omgevingsdienst, inclusief een begeleidende brief van de gemeente en de handmatige uitreiking hiervan aan bewoners, tot onrust, nam de kritiek in de media toe en kwamen aanvullende kanalen als een Q&A en algemeen emailadres of telefoonnummer bij de gemeente pas op gang na het vormen van het beleidsteam en het kernteam op 20 januari. Ook de bewonersbijeenkomst, die plaatsvond op 19 januari, had volgens betrokkenen eerder gekund. Achteraf valt niet te zeggen welke (combinatie van) elementen de onrust onder bewoners versterkte of veroorzaakte.

Hoe verliep de samenwerking intern en met externe partners? Welke verantwoordelijkheden lagen waar en hoe zijn besluiten genomen?
De samenwerking binnen de gemeente en met de externe partners zoals de Omgevingsdienst verliep op individueel niveau goed. Betrokkenen wisten de juiste functionarissen met relevante kennis en expertise te betrekken en konden ook elkaar ook buiten kantooruren bereiken indien nodig. Wel ontbrak regie op de aanpak doordat de nafase belegd was bij individuen in plaats van een beleidsteam danwel kernteam bij de gemeente. Hierdoor werd voornamelijk ad hoc gereageerd op vragen, in plaats van een gestructureerde en gecoördineerde aanpak. Dit werd gemist in de eerste fase na de brand.

[2] Deze behoefte ziet voornamelijk op zorgen over de gezondheid, verdere verspreiding en eventuele (individuele) kosten bij het saneren, blijkt uit de gesprekken. Dit zien we ook bij rapporten van andere asbestbranden.

Lessen uit eerdere 'asbestbranden'
In het verleden vonden vaker 'asbestbranden' plaats, zoals in Wateringen (2015), Alkmaar (2015) en Roermond (2014). Hieruit zijn verschillende lessen getrokken, die onder andere leidden tot de aangescherpte 'Handreiking aanpak asbestincidenten' (2018) door het voormalig Instituut voor Fysieke Veiligheid (nu: Nederlands Instituut Publieke Veiligheid). We zien enkele terugkerende lessen die ook bij de brand in Noord-Scharwoude terugkeren. Dit zijn met name:

- *Het belang van situationeel bewustzijn en het meewegen van contextuele factoren*. Denk daarbij bijvoorbeeld aan weersomstandigheden (zoals sneeuw, harde wind etc.) en tijdstip (feestdag, na zonsondergang etc.).
- *Asbest leidt tot zorgen over gezondheid, passende communicatie is een belangrijk onderdeel van de aanpak en nafase*. Hoewel kortstondige blootstelling aan asbest over het algemeen leidt tot een gering risico voor de gezondheid, ontstaan na een asbestbrand vaker zorgen hierover.
- *Discussies tussen verschillende asbestdeskundigen*. Achteraf worden met enige regelmaat vragen gesteld over inzet van maatregelen en schoonmaakwerkzaamheden. Deze worden soms in twijfel getrokken door asbestdeskundigen, die daarbij onder andere de media opzoeken om hun verhaal naar buiten te brengen.
- *Gesprek wie opdraait voor kosten leidt tot uitdagingen in de aanpak*. In verschillende gevallen zorgt de vraag welke kosten bij wie terechtkomen tot onrust. De belangen van verzekeraars, de gemeente, ondernemers en bewoners kunnen gelijk zijn, maar ook verder van elkaar afstaan. In sommige gevallen leidt discussie over de kosten tot vertraging in de aanpak van de sanering.

2.2 Aanbevelingen

Op basis van bovenstaand beeld komen wij tot de volgende aanbevelingen aan de gemeente Dijk en Waard en andere betrokken partijen:

Aanbeveling	
1.	**Overweeg als CoPI bij de sanering van openbare wegen ook opritten en auto's mee te nemen.** Op die manier kunnen bewoners zich wel verplaatsen, maar is de kans dat zij daarmee asbest verder verspreiden beperkt. Uiteraard is hiervoor de toestemming en medewerking van de eigenaar van de oprit en/of auto een vereiste. Als dat niet gebeurt moet bij vrijgave van de openbare ruimte worden beoordeeld hoe herbesmetting via voertuigen, opritten maar ook toegangspaden tot woningen kan worden voorkomen en welke partij daarvoor bevoegd/verantwoordelijk is.
2.	**Richt binnen de gemeente standaard een kernteam in voor de nafase van een GRIP-opschaling in geval van een asbestbrand.** Dit zorgt voor een centrale coördinatie van acties en meer overzicht over de afhandeling in de nafase. Dit team kan tevens aan de slag met het uitwerken van scenario's om beter voorbereid te zijn op eventuele tegenslagen in het proces. Met name van grote asbestbranden is bekend dat in de afhandeling de nodige knelpunten kunnen ontstaan. De inrichting van het kernteam is afhankelijk van de benodigde expertise.
3.	**Weeg contextuele factoren mee in de overweging wel of niet een beleidsteam te starten vanuit de gemeente. Neem daarbij ook potentiële impact en knelpunten mee.** Door vroegtijdig signaleren van bijzondere context die tot knelpunten kunnen leiden, zoals een grote hoeveelheid getroffen percelen, zorgen over de volksgezondheid en bepaalde weersomstandigheden, kan de gemeente afwegen of wel of niet een beleidsteam nodig is om de nafase aan te sturen, naast het kernteam. Van grote asbestbranden is bekend dat vaak bestuurlijke betrokkenheid gewenst is.
4.	**Maak tussen gemeente en de Omgevingsdienst afspraken over de communicatie naar omwonenden**. De toon en juridische inhoud van een brief kan veel betekenen in de perceptie

	van omwonenden. Combineer een juridische boodschap met uitleg en erkenning. Maak gebruik van de beschikbare informatie van het NIPV, waaronder de *Handreiking aanpak asbestincidenten,* waarin ook voorbeeldbrieven aan bewoners zijn opgenomen.[3]
5.	**Overweeg als gemeente eerder zelf over te gaan tot een collectieve saneringsopdracht.** In deze specifieke context speelden factoren als het weer (sneeuw), een groot aantal percelen en trajecten rond eigenaren en verzekeraars een complicerende rol, waardoor een collectieve saneringsopdracht gerechtvaardigd was. Met name wanneer er signalen zijn dat een veroorzaker (waarschijnlijk) niet verzekerd is, kan de gemeente vanwege de impact op de gezondheid en mogelijke verdere verspreiding overgaan tot een collectieve saneringsopdracht vanuit de gemeente. Dit biedt naast een snellere sanering duidelijkheid en rust voor omwonenden. Onderzoek welke (juridische) middelen mogelijk zijn om dit als gemeente in gang te zetten; denk bijvoorbeeld aan een (zeer) spoedeisende bestuursdwang.
6.	**Blijf als gemeente actief communiceren naar bewoners, ook als er geen directe onrust lijkt te zijn.** Van asbestbranden is bekend dat er zorgen (kunnen) ontstaan over de gezondheid van omwonenden en dat er discussie kan ontstaan tussen asbestdeskundigen over maatregelen en risico's. Actieve communicatie vanuit de gemeente is daarom belangrijk in het beperken van verdere onrust. Organiseer bijvoorbeeld in de dagen na de brand een bewonersbijeenkomst om vragen te beantwoorden en toelichting op de aanpak te geven. Zorg daarnaast dat algemene telefoonnummers of emailadressen bemand worden door functionarissen die de vragen kunnen beantwoorden.

Naast bovenstaande aanbevelingen aan de gemeente, bevelen we overkoepelend aan om landelijk aandacht te vragen voor de werkwijze voor asbestsanering.

Aanbeveling	
7.	**Onderzoek op landelijk niveau welke middelen geschikt zijn voor het saneren van openbare wegen en zorg dat gecertificeerde asbestsaneringsbedrijven uitsluitend geschikte middelen inzetten.** Naar aanleiding van deze brand is achteraf discussie ontstaan over de geschiktheid van inzet van de veegzuigmachine voor asbestsanering op de openbare weg. Dit inhoudelijke vraagstuk zou breder onderzocht moeten worden, bijvoorbeeld door certificerende instellingen, het NIPV of het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, zodat de richtlijnen en certificering van saneringsbedrijven indien nodig aangescherpt kan worden. Kijk daarbij niet alleen naar de veiligheidseisen voor het uitvoerend personeel, maar ook naar de impact van de inzet voor de omgeving.

[3] https://nipv.nl/onderzoek/asbest/

3 Bevindingen per thema

Gezondheidsrisico's van asbest
Voor het lezen van de bevindingen, is het belangrijk enige context te schetsen rondom de gezondheidsrisico's van asbest. Asbest vormt vooral een gezondheidsrisico wanneer losse vezels worden ingeademd. Langdurige of intensieve blootstelling kan, vaak pas na tientallen jaren, leiden tot ernstige aandoeningen zoals asbestose, longkanker en mesothelioom. Een kortdurende blootstelling aan asbestvezels vormt een laag risico volgens het RIVM. Het risico van asbest neemt toe bij een hogere concentratie en langere duur van de blootstelling. Intact hechtgebonden asbest levert doorgaans geen risico op, maar bij beschadiging, verbouwing of brand kunnen asbestvezels vrijkomen. Ook al is het risico na een eenmalige, kortdurende blootstelling beperkt, blootstelling aan vezels moet daarom zoveel mogelijk worden beperkt. Meer informatie over de feitelijke gezondheidsrisico's van asbest zijn te vinden op de website van de GGD en het RIVM.

3.1 Algemeen

Betrokkenen leverden een grote inspanning en werkten hard. Er is waardering voor de inzet en betrokkenheid.
De betrokkenen vanuit de hulpdiensten, gemeente, asbestbedrijven en de omgevingsdienst werkten tijdens de brand en in de periode daarna intensief aan de brandbestrijding en acties die na de brand volgden. Ze waren ook buiten kantooruren om bereikbaar, voor zowel eigen collega's als andere betrokken organisaties. In meerdere gesprekken kwam naar voren dat er waardering is voor de inzet van betrokkenen, ook tijdens de vakantieperiode.

Verschillende specifieke contextfactoren zorgden voor uitdagingen in de aanpak en nafase van de brand.
De brand vond plaats op nieuwjaarsdag, voor de meeste organisaties een feestdag in de periode van de kerstvakantie. Dit had een effect op de bereikbaarheid en beschikbaarheid van sommige partijen. De sectie Bevolkingszorg heeft piketten, en was dus beschikbaar, maar binnen de gemeentelijke organisatie waren minder mensen aan het werk in deze periode. De capaciteit bij asbestbedrijven was niet op volle sterkte beschikbaar en asbestbedrijven waren niet direct bereikbaar. Het duurde daarom tot ongeveer 18.15 uur (zo'n 4 uur na de melding van de brand) tot een asbestinventarisatiebedrijf richting Noord-Scharwoude kon komen. Dit zorgde er ook voor dat het al donker was toen het asbestinventarisatiebedrijf ter plaatse was, en niet alle inventarisatie direct kon plaatsvinden.

Daarnaast bemoeilijkte sneeuwval in de dagen na de brand de asbestsanering[4]. Zo was het asbesthoudende materiaal door de sneeuw deels niet zichtbaar, waardoor het volgens respondenten niet mogelijk was deze op de juiste wijze te bereiken, inspecteren en saneren. Daarnaast gaven zij aan dat bij het werken bij dergelijk lage temperaturen aanvullende eisen omtrent adembescherming en andere werkomstandigheden bestaan. Tegelijkertijd was het risico op verdere verspreiding van asbestvezels beperkt vanwege de sneeuw die het afdekte en nat hield.

Verder zorgde het grote aantal getroffen percelen voor uitdagingen. De locatie van de brand en het gebied waar de asbestresten neerkwamen, kenmerkte zich door het grote aantal percelen: tientallen privé- en bedrijfspercelen. Het saneren moest daarom afgestemd worden met een groot aantal eigenaren die afwisselend wel of niet verzekerd waren en met verschilleende verzekeraars contact

[4] In de regio Heerhugowaard-Noord-Scharwoude was sprake van een vrijwel volledig door sneeuw bedekt landschap van circa 5 januari tot en met 10 januari 2026. Ook op 11 januari lag op veel plaatsen nog sneeuw, waarna de dooi inzette.

hadden. In verschillende gesprekken is dit aspect genoemd als complicerende factor bij de schoonmaakwerkzaamheden in de fase na de brand.

3.2 Acute fase

De bestrijding van de brand verliep zonder grote bijzonderheden. De multidisciplinaire operationele inzet van de hulpdiensten in de acute fase ter plaatse werd gecoördineerd vanuit het CoPI.

Na melding van de brand kondigde de meldkamer een GRIP-1 opschaling af. Het ging om een felle brand die oversloeg naar het naastgelegen pand. Vanuit de brandweer brachten verkenningseenheden de rookverspreiding en eventuele gevaarlijke stoffen in kaart. De brandweer verzamelde daarbij monsters ten behoeve van de eerste asbestinventarisatie. Ongeveer een half uur na het uitbreken van de brand is een NL-Alert verstuurd aan omwonenden, met de boodschap om ramen en deuren gesloten te houden. Vrijwel direct was het voor de hulpdiensten duidelijk dat er sprake was van een asbestverdenking. Vanaf het begin van de inzet, voordat de aanwezigheid van asbest bevestigd was, hebben de hulpdiensten hiernaar gehandeld. Zo zetten ze direct verschillende wegen af en werkten met een zogenaamd ‘vuil’ en ‘schoon’ werkgebied. In een aantal gesprekken gaven betrokkenen aan dat de afzettingen beperkt waren, en dat sommige vervuilde straten nog wel vrij toegankelijk waren voor publiek. Welke straten op welk moment precies afgezet waren, is in deze evaluatie niet achterhaald.

Verschillende respondenten geven aan dat er in de fase van brandbestrijding korte lijnen waren tussen betrokkenen. De afstemming tussen hulpdiensten en andere betrokken organisaties verliep soepel in het CoPI: onder andere de Omgevingsdienst, Salvage en de gemeente Dijk en Waard waren vertegenwoordigd in het CoPI. Dit zorgde voor korte lijnen voor afstemming en een vlotte coördinatie in acties. Het organiseren van de asbestinventarisatie kostte echter meer tijd dan gebruikelijk en bleek lastig vanwege de beperkte bereikbaarheid van de gecertificeerde asbestinventarisatiebedrijven op 1 januari. Uiteindelijk lukte dit rond 18:15 uur. Destijds bestonden geen afspraken met dergelijke bedrijven omtrent bereikbaarheid en inzet tijdens feestdagen. Naar aanleiding van deze brand heeft de veiligheidsregio deze inmiddels wel vastgelegd.

Het besluit om zo snel mogelijk de publieke ruimte te saneren is navolgbaar. Wel heerst onduidelijkheid over de geschiktheid en doeltreffendheid van een aantal maatregelen.

Het CoPI gaf Stichting Salvage advies om de openbare weg zo snel mogelijk te saneren vanwege de verwachte sneeuwval. Rond 17:15 uur werd door Stichting Salvage[5] de opdracht gegeven aan het gecertificeerde asbestsaneringsbedrijf Van der Bel b.v., waarop zij rond 18:30 uur ter plaatse waren. Daarop zijn dezelfde avond openbare wegen en parkeerterreinen schoongemaakt. Hoewel in sommige documenten wordt gesproken van ‘vegen’ of ‘veegwagen’ gaat het hier om inzet van een *veegzuigmachine met overdruk*. De term ‘veegwagen’ wordt daarbij volgens respondenten gebruikt om de veegzuigmachine aan te duiden. In verschillende gesprekken komt naar voren dat de keuze op welke wijze de openbare wegen gesaneerd moesten worden bij het gecertificeerde asbestsaneringsbedrijf lag. Hierbij werd vertrouwd op de certificering en expertise van het ingeschakelde bedrijf. De methode met veegzuigmachine werd volgens respondenten ook al eerder ingezet bij saneringswerkzaamheden na asbestbranden in Nederland. De betrokkenen geven aan dat de keuze voor het asbestbedrijf paste bij de toen beschikbare informatie.

Over de inzet van de veegzuigmachine leven nog steeds vragen vanuit bewoners en de media. Het bedrijf dat de machine heeft ingezet is voor deze evaluatie niet gesproken, waardoor niet is vast te stellen welke specifieke veegzuigmachine is ingezet en of deze geschikt is. Daarbij benoemen ook respondenten dat het niet duidelijk is welke regels hiervoor gelden en of de machine geschikt is. Het ontbreekt aan een landelijke richtlijn voor de inzet van dit type veegzuigmachine voor de openbare

[5] Stichting Salvage heeft een eigenstandige bevoegdheid namens de verzekeraars.

ruimte. Betrokken partijen zonder expertise in asbestsanering moeten daarom afgaan op de kennis en expertise van ingeschakelde gecertificeerde bedrijven. Het is daarmee begrijpelijk dat de gemeente en andere betrokken partijen bij de inzet van een gecertificeerd asbestsaneringsbedrijf uitgaan van de geschiktheid van een dergelijke machine voor het saneren van de openbare ruimte.

Daarnaast zijn bij de sanering van de openbare weg op 1 januari geen toegangen tot woningen en voertuigen gesaneerd. Auto's mochten daarbij, in de periode die volgde tussen 1 en 20 januari, wel gebruikt worden, ondanks dat de voertuigen en opritten nog niet gesaneerd waren. Daarmee valt niet uit te sluiten dat verdere verspreiding van asbestdeeltjes plaatsvond, omdat mogelijk vervuilde voertuigen zich op de gesaneerde openbare wegen begaven. Op 7 januari 2026 gaf de gemeente Dijk en Waard via een update op de website een handelingsperspectief mee aan omwonenden over auto's schoonmaken.

Het CoPI overwoog evacuatie van omwonenden, maar besloot hier niet toe vanwege de extra reisbewegingen en mogelijk langere duur van de evacuatie.
In de acute fase woog het CoPI twee opties tegen elkaar af: een evacuatie van het asbestverdachte gebied of de reiniging van de openbare ruimte, inclusief het bieden van handelingsperspectief. Het CoPI adviseerde uiteindelijk in de aanpak van de brand niet over te gaan tot evacuatie, maar de tweede optie te volgen. Hierbij volgden zij onder andere de richtlijnen van het *Operationeel Plan Asbest* van de VRNHN. De overweging daarbij was volgens respondenten dat een evacuatie van omwonenden zou zorgen voor meer bewegingen door het vervuilde gebied en daarmee een extra gezondheidsrisico vanwege blootstelling. Daarnaast was er onduidelijkheid over wanneer omwonenden weer terug zouden kunnen keren naar hun huizen als gekozen zou worden voor een evacuatie, onder andere vanwege de voorspelde sneeuw. De burgemeester bevestigde telefonisch de keuze voor optie 2, de sanering van de openbare ruimte. De ingrijpende maatregel is daarmee afgewogen tegen de aard van het risico en de mogelijk lange duur van de ontruiming. Indien gewenst konden omwonenden op eigen initiatief elders verblijven. Terugkijkend noemen betrokkenen deze maatregel passend.

De afschaling en de overdracht verliepen gestructureerd.
Rond 20:30 uur schaalde het CoPI af, omdat de brand geblust was en de acute fase daarmee afgerond. Het moment van afschaling was overwegend duidelijk voor betrokkenen, verliep volgens protocol en er was een duidelijke scheiding tussen de acute fase en de nafase. Bij de overdracht naar de gemeente is een overdrachtsdocument opgesteld door het CoPI met aandacht voor onder andere het monitoren van maatschappelijke onrust, communicatie en de juridische afwikkeling. Binnen de gemeente Dijk en Waard bleven de betrokkenen van de acute fase ook betrokken in de nafase. Hetzelfde gold voor betrokkenen bij de Omgevingsdienst, die na afschaling ook in de nafase betrokken waren bij de afhandeling van de schade. Dit zorgde voor een warme overdracht van de acute fase naar de nafase.

3.3 Nafase

Na afschaling van de acute fase was er veel werk voor gemeente Dijk en Waard, met beperkte beschikbare capaciteit.
Hoewel er een warme overdracht was na de acute fase van de brand, werd binnen de gemeente in eerste instantie geen beleids- of kernteam ingericht voor de nafase. De verwachting was dat eigenaren de sanering zouden starten, en dat een beleids- of kernteam niet nodig was. In de eerste weken na de brand ontbrak het daarmee aan sturing vanuit een overkoepelende blik op de acties van de gemeente. Zo kwamen er vanwege de juridische afhandeling, communicatie naar bewoners en saneringswerkzaamheden steeds meer actoren betrokken. Dit leidde op subthema's tot kleine actiecentra, waarop regie ontbrak en zaken volgens respondenten langs elkaar heen liepen. Het was voor betrokkenen op momenten niet duidelijk welke teams (formeel) actief waren, wie daarmee contactpersonen waren en wie waarover ging. Dit verbeterde na 20 januari 2026, toen een kernteam en een beleidsteam formeel werden ingericht die zorgden voor de coördinatie van de acties in de nafase. Het kernteam voerde regie op de vraagstukken rond communicatie naar omwonenden, de

sanering en de juridische en financiële afwikkeling daarvan. Uitvoering van de acties lag bij verschillende subteams. De Omgevingsdienst bleef betrokken bij het kernteam van de gemeente om op een aantal thema's, waaronder de juridische afhandeling, af te stemmen.

Daarnaast kwamen in de nafase verschillende vragen van omwonenden binnen bij de gemeente over onder andere verzekeringskwesties, juridische aansprakelijkheid, praktische zaken rond bijvoorbeeld huisdieren en de saneringswerkzaamheden van particuliere percelen. De capaciteit om deze vragen te beantwoorden was beperkt, sommige vragen moesten eerst nader uitgezocht worden wat tijd kostte, en er was in eerste instantie geen centraal punt ingericht waar omwonenden met vragen over de afhandeling van de brand terecht konden. Op 20 januari 2026 werd daarom een algemeen mailadres ingericht. Verschillende respondenten geven daarbij aan dat vanwege de beperkte capaciteit verschillende zaken vertraagd zijn opgepakt, zoals het beantwoorden van vragen van omwonenden en het adresseren van juridische vraagstukken.

De opdracht tot sanering van de privépercelen duurde relatief lang, vanwege sneeuw en de complexe omgeving.
Hoewel op de avond van de brand direct is begonnen met sanering van de publieke wegen, duurde het lange tijd (2,5 week) voordat de gemeente opdracht gaf alle percelen in het getroffen gebied te saneren. Hiervoor zijn verschillende redenen aan te wijzen. De dagen na de band sneeuwde het, wat de saneringswerkzaamheden bemoeilijkte. Daarbij duurde het enige tijd om het precieze getroffen gebied in kaart te brengen: ook dit bleek onder andere vanwege de sneeuwval lastiger te bepalen. Daarnaast is het te saneren gebied is een aantal keer aangepast, naar aanleiding van nacontrole. Dit zorgde voor onduidelijkheid bij omwonenden die net wel of niet in het getroffen gebied vielen. Ook het grote aantal privépercelen en bedrijfspercelen compliceerde de sanering, omdat verschillende verzekeraars betrokken waren en zij per perceel opdracht moesten geven voor sanering. Verder was de getroffen buurt lastig toegankelijk vanwege compacte bebouwing, smalle stegen en kleine ruimtes. Dit bemoeilijkte de saneringswerkzaamheden. De gemeente was verplicht om te wachten met een collectieve saneringsopdracht tot de gestelde datum van 19 januari, tot wanneer de eigenaren in gelegenheid waren gesteld om zelf een sanering te starten.

Daarnaast was binnen enkele dagen bij een aantal betrokkenen bekend dat het bedrijf waar de brand was ontstaan waarschijnlijk niet verzekerd was voor dit type schade, en vermoedelijk de sanering van alle getroffen percelen niet kon of ging vergoeden. Toch gaf de Omgevingsdienst tot 19 januari het advies voor de sanering aan zowel de veroorzaker als de getroffen percelen, omdat de eigenaar van een terrein verantwoordelijk is voor de verwijdering van asbest. Ook werd rekening gehouden met de sneeuw, die mogelijkheden om te saneren beperkte. Uit de gesprekken komen daarop wisselende visies naar voren: sommige betrokkenen noemen de termijn juridisch noodzakelijk, anderen geven aan dat dit achteraf een te lange termijn was. Afhankelijk van de situatie kan het bevoegd gezag, na het geven van een redelijke termijn voor eigenaren om een sanering in gang te zetten, immers ook het initiatief nemen tot verwijdering van asbest.[6] Uiteindelijk gaf de gemeente een collectieve opdracht voor sanering van de privépercelen en bedrijfspercelen inclusief woonhuizen, bedrijfspanden en tuinen, die nog niet een eigen opdracht voor sanering hadden gegeven. De sanering van de privépercelen kwam vanaf 22 januari 2026 op gang. Sommige inwoners waren op dat moment al bezig met sanering of hadden via hun verzekering al opdracht daartoe gegeven. Om hier geen verdere vertraging in op te lopen pakte de gemeente dit hybride op: deze processen konden doorgaan als gepland, de overkoepelende aanpak vulde hierop aan. Dit werkte goed en droeg bij aan een eenduidige aanpak van de sanering.

[6] https://iplo.nl/thema/asbest/asbest-leefomgeving/asbestbrand-incidenten/

Juridische verantwoordelijkheid saneren na asbestbranden
Wie verantwoordelijk is voor het saneren van percelen na een asbestbrand, leidt bij dergelijke branden regelmatig tot discussie. Gemeenten kunnen hiervoor bijvoorbeeld de eigenaar van een gebouw, een huurder, een gebruiker van een inrichting en/of een particulier van een naastgelegen perceel aanschrijven, zo stelt de Handreiking aanpak asbestincidenten (2018). De handreiking benoemt daarbij twee belangrijke kanttekeningen:

1. *"Formeel is ook de eigenaar van een naastgelegen perceel aansprakelijk te stellen voor het saneren. Het feit dat deze eigenaar niet de veroorzaker is, maar wel moet betalen, kan als onrechtvaardig overkomen. Een gemeentebestuurder kan bij de afhandeling van een asbestincident in de gemeente te maken krijgen met deze situatie, ook al zijn er mogelijkheden om de kosten te verhalen op de veroorzaker (civielrechtelijke procedure). In dergelijke situaties is het wenselijk dat een bestuursrechtelijk besluit juridisch goed is onderbouwd. "*
2. *"De eigenaar/gebruiker moet, na aangesproken te zijn op zijn verantwoordelijkheid, het initiatief tot saneren nemen en komen met een saneringsvoorstel. Als de eigenaar/gebruiker dat niet kan, niet wil, of niet op tijd doet en/of daartoe niet de intentie heeft, kan het bevoegd gezag overgaan tot handhaving en in het uiterste geval tot bestuursdwang. Hierbij dient een afweging gemaakt te worden of 'last onder bestuursdwang' of zelfs 'spoedeisende last onder bestuursdwang' past bij het risico voor de bevolking, de omgeving en of dat bestuurlijk gewenst is. Het is namelijk niet in alle gevallen noodzakelijk om direct tot sanering over te gaan als er geen direct risico voor de bevolking en de omgeving is. Ook kan (te) snelle toepassing van 'last onder bestuursdwang' leiden tot verstoorde verhoudingen tussen bevoegd gezag en eigenaar/gebruiker. Dit zal leiden tot vertraging van het proces en ongewenste verschuiving van verantwoordelijkheden (alle verantwoordelijkheid en het initiatief bij de gemeente in plaats van bij de eigenaar/ gebruiker). Dit kan het geval zijn bij spoedeisende last onder bestuursdwang', waar de veroorzaker geen termijn gegund wordt om zelf in actie te komen en het bevoegd gezag op basis van het acute gezondheidsrisico direct tot maatregelen overgaat."*

De Bestuurlijke oplegger Handreiking aanpak asbestincidenten benoemt daarom dat het nemen van juridische maatregelen expliciet bestuurlijke aandacht verdient. De gemeente kan daarbij binnen geldende rechtsregels zelf bepalen welke risico's (bijvoorbeeld op juridisch en financieel gebied) zij bereid is te lopen.

3.4 Communicatie

Diverse initiatieven om bewoners te betrekken en informeren konden onrust niet wegnemen.
In de nasleep van de brand organiseerden de gemeente en andere betrokken partijen als de Omgevingsdienst verschillende initiatieven om bewoners te informeren over de nasleep van de brand en met name het saneringsproces. Zo plaatste de gemeente dagelijks updates op de website en maakten een aantal partijen gebruik van een keet van Boy Limmen als locatie waar bewoners terecht konden met vragen. De Omgevingsdienst, Salvage en de gemeente Dijk en Waard waren hier vertegenwoordigd. Enkele weken na de brand organiseerde de GGD drie online inloopmomenten waar bewoners vragen konden stellen. Omwonenden maakten hier weinig tot geen gebruik van, het is niet duidelijk waarom. Ook is er een tijdlijn opgesteld en plaatste de gemeente een Q&A op de website. Hier konden omwonenden terecht met vragen over de verdere afhandeling, sanering en verzekering. Na het formeren van het beleidsteam kwam er daarnaast een algemeen emailadres op 20 januari. In de dagen daarna bleek echter dat het in sommige gevallen langer duurde voordat bewoners inhoudelijke antwoorden kregen, waardoor frustraties onder de bewoners toenamen. Ook vanuit de gemeenteraad werden vragen gesteld en volgden debatten over de aanpak.

Bewonersbijeenkomst
Naast bovenstaande initiatieven organiseerde de gemeente op 19 januari om 19:30 uur een bewonersbijeenkomst. Het doel van de bijeenkomst was om met bewoners in gesprek te gaan en antwoorden op vragen en zorgen te bieden. Hierbij sloten verschillende partijen aan, zoals de

Omgevingsdienst, gemeente, veiligheidsregio en GGD. Ook de burgemeester was aanwezig. Uit de gesprekken komt een wisselend beeld naar voren: hoewel de bijeenkomst zorgen deels kon wegnemen over onder andere gezondheidsrisico's, bestaat de indruk dat het op momenten niet aansloot bij de behoefte van de bewoners. Inhoudelijke antwoorden op een aantal vragen ontbraken, waaronder de geschiktheid van de veegzuigmachine. Ook bestaan wisselende opvattingen over de zichtbare aanwezigheid vanuit de gemeente tijdens de bijeenkomst: enkele bewoners en andere aanwezige organisaties hadden een grotere rol van de gemeente verwacht, hoewel de gemeente met meerdere functionarissen aanwezig was. Dat ook de burgemeester aanwezig was, was volgens betrokkenen niet voldoende. Daarnaast was de pers niet welkom bij de bijeenkomst, volgens een aantal respondenten om het persoonlijke gesprek met bewoners te faciliteren. Dit leidde echter bij enkele betrokkenen juist tot een indruk van geslotenheid in plaats van transparantie.

De brief van de Omgevingsdienst leidde tot bezorgdheid en onrust onder bewoners.
Kort na de brand zijn twee brieven aan de bewoners uitgedeeld met betrekking tot de asbestsanering en verzekering die gebaseerd waren op voorbeeldbrieven uit het eigen archief en eigen evaluaties. Een hiervan bevatte een bestuursdwangbeschikking en kende een relatief juridisch karakter, de andere brief was een korte toelichting hierop. De eerste brief van de Omgevingsdienst bevatte een volgens respondenten juridische en zakelijke toon en sprak van termen als: 'snelle actie', 'dringend' en 'zo snel mogelijk' maar ook 'schade aan de volksgezondheid' en 'dreigende gevaar voor u, omwonenden en het milieu'. Daarbij benadrukte de brief dat de verantwoordelijkheid van het saneren, en daarbij bijdragen aan de volksgezondheid, bij de bewoner lag. Dit werd onderbouwd door verschillende wettelijke artikelen. De brief gaf als uiterste startdatum voor saneringswerkzaamheden maandag 19 januari 2026. Enkel de laatste zin sprak over het verhalen van de kosten op de veroorzaker van de brand. De aanvullende brief vanuit de Omgevingsdienst toonde daarbij enige mate van begrip, maar ook hier lag de nadruk met name op de verantwoordelijkheden van de bewoners en de noodzaak over te gaan tot sanering. Het is begrijpelijk dat dergelijke brieven tot onrust en zorgen bij de bewoners leidden. Ook verschillende betrokkenen noemen de brief van de Omgevingsdienst een kantelpunt in de nafase. Volgens hen leidde met name de zorgen over de eigen verantwoordelijkheid van de sanering, het wel of niet verzekerd zijn en de eventuele aansprakelijkheid tot bezorgdheid. Ze vragen zich daarom af of de brief anders had gekund. Een aantal benoemt dat deze juridisch noodzakelijk was, maar dat de toon niet aansloeg en in het vervolg wellicht anders kan.

Beide brieven waren vooraf door de Omgevingsdienst en gemeente met elkaar afgestemd. Omdat de Omgevingsdienst en gemeente zich realiseerden dat de juridische brief zwaar kon vallen, besloten ze de brief aan iedereen persoonlijk te overhandigen. Hoewel dit volgens respondenten door een groot deel van de bewoners werd gewaardeerd – er kon immers meer duiding en toelichting worden gegeven – was het voor een enkeling intimiderend. Het langsbrengen van de brieven bood echter direct gelegenheid aan bewoners om vragen te stellen en zorgen te uiten en zorgde tevens voor zichtbaarheid vanuit de Omgevingsdienst. Het is onduidelijk of bij het opstellen van de brieven gebruik is gemaakt van beschikbare voorbeeldbrieven zoals beschreven in bijvoorbeeld de Handreiking aanpak asbestincidenten (2018).[7]

Media-aandacht versterkte mogelijk de onrust onder bewoners.
In de periode na de brand besteedden verschillende (lokale) media uitgebreid aandacht aan de aanpak van de brand en afhandeling ervan. Hierin spraken betrokkenen zich uit over onder andere de inzet van de veegzuigmachine, het gezondheidsrisico van asbest en de wijziging in het inventarisatierapport. Uit de gesprekken blijkt dat het beeld ontstond dat dit de onrust onder bewoners versterkte. Zo gaf een extern asbestdeskundige bij het Noordhollands Dagblad aan dat de risicoduiding van asbest in artikelen niet juist was. Een inhoudelijke reactie met duiding van de gezondheidsrisico's vanuit een gezondheidsdienst of gemeente in de media bleef echter uit.

[7] https://nipv.nl/onderzoek/asbest/

Verschillende respondenten noemen daarbij ook de behoefte aan duiding door een overkoepelende organisatie met kennis en expertise. Of dit uiteindelijk de zorgen had kunnen wegnemen, valt achteraf niet vast te stellen.

3.5 Samenwerking

Samenwerking tussen hulpdiensten, gemeente en asbestbedrijven verliep overwegend goed.
De samenwerking met de verschillende betrokken partijen verliep zowel in de acute fase als daarna overwegend goed. De organisaties, waaronder de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, gemeente Dijk en Waard, Salvage en de GGD, benoemen dat de samenwerking in de acute fase prettig en constructief verliep. Verantwoordelijkheden waren duidelijk en het was overwegend duidelijk wie waarvoor bereikbaar was.
Respondenten noemen daarbij de hoge mate van betrokkenheid van individuen en de inzet om de aanpak zo goed mogelijk vorm te geven. Over en weer heerst het gevoel dat partijen elkaar wilden helpen, meedachten en bereikbaar waren indien nodig. Wel leidde de onbereikbaarheid van asbestinventarisatiebedrijven in de acute fase tot enige frustratie bij betrokkenen. Vanwege nieuwjaarsdag duurde het enkele uren voordat een bedrijf beschikbaar was. Hierdoor kon de asbestinventarisatie pas de volgende dag plaatsvinden; het was al donker toen het bedrijf op 1 januari arriveerde.
In de nafase zochten betrokken partijen regelmatig contact met elkaar. Zo werden, in overleg met onder andere de gemeente en asbestbedrijven, de saneringswerkzaamheden in twee deelopdrachten gesplitst om de snelheid te bevorderen.

Op enkele punten verliep de samenwerking moeizamer. Zo stemden de gemeente en Omgevingsdienst op verschillende punten af, maar liepen op momenten tegen onduidelijkheden in de rolverdeling aan. Voor beide was op momenten onduidelijk wie waarover ging en met name wie de regie had in de afhandeling. Verschillende respondenten benoemen dat het helpt om dit expliciet te maken zodat de rollen en mandaten bij iedereen helder zijn. Daarbij was ook niet altijd duidelijk wie verantwoordelijk was voor de communicatie met de omwonenden. Zo was vanwege het beperkte aantal vragen richting de GGD geen directe aanleiding om meer in te zetten op hun rol. Tegelijkertijd noemen betrokkenen dat de GGD mogelijk een actievere, adviserende rol rondom de communicatie kan pakken in het vervolg. Hoewel volgens betrokkenen niet direct een aanleiding hiervoor bestond, brengt de GGD een perspectief mee dat aanvullend kan zijn op bijvoorbeeld adviezen van de Omgevingsdienst. De GGD gaat immers over de gezondheid van de bewoners. Ook benoemden respondenten dat Stichting Salvage mogelijk langer betrokken had kunnen blijven vanwege hun expertise en om te schakelen tussen de betrokken partijen (onder andere de verzekeraars). Het is achteraf niet vast te stellen of een grotere of proactieve betrokkenheid vanuit de GGD of langere betrokkenheid van Stichting Salvage een verschil had gemaakt.

BIJLAGE A – Tijdlijn

Datum	Gebeurtenis
1 januari 2026	13:40 uur – Eerste melding brand bij bedrijfspand De Mossel 4b, inzet hulpdiensten. 13:50 uur – Meldkamer schaalt op naar GRIP 1. 14:11 uur – Eerste NL Alert, ‘ramen en deuren sluiten’. 14:26 uur – Eerste asbestverdenking door informatie vanuit de Meldkamer. 16:22 uur – Tweede NL Alert, aanvulling mogelijk asbest vrijgekomen bij brand, ga niet naar gebied. 18:15 uur – Asbestinventarisatiebedrijf gecontacteerd, gaat richting Noord-Scharwoude. 20:15 uur – Gemeente deelt informatiebrief met bewoners en ondernemers gebied rondom brand over verspreiding asbest en handelingsperspectief. 21:00 uur – Bevestiging aanwezigheid asbest. Starttijd onbekend: start sanering openbare wegen en parkeerterreinen getroffen gebied door gecertificeerd asbestsaneringsbedrijf. Start communicatie via website (homepage van gemeente).
2 januari 2026	Eerste asbestinventarisatie door asbestinventarisatiebedrijf. Bedrijventerrein wordt op initiatief van ondernemers zelf schoongemaakt. De gemeente ontvangt tekening van asbest besmette gebied van de Omgevingsdienst. Deze tekening wijkt af van het veiligheidsgebied van inventarisatiebedrijf.
3 januari 2026	Start aparte pagina op website van gemeente met dagelijkse updates over de brand.
5 januari 2026	Gemeente ontvangt het asbestinventarisatierapport. Dit vormt de basis voor het saneringsgebied, de handhavingsmaatregelen en communicatie richting bewoners, raad en verzekeraars. Gemeente besluit na advies van de Omgevingsdienst dat alle eigenaren van de verontreinigde bedrijfs- en woonpercelen aangeschreven worden voor sanering.
6 januari 2026	Omgevingsdienst verstuurt een last onder bestuursdwang inclusief begeleidende brief naar eigenaren van de woon-en bedrijfspercelen voor sanering op eigen grond. Deze worden overwegend in persoon overhandigd.
9 januari 2026	Een aantal besluiten van de last onder bestuursdwang worden ingetrokken omdat het getroffen gebied is aangepast.
12 januari 2026	Start saneringswerkzaamheden door saneringsbedrijf Boy Limmen, onder toezicht van de Omgevingsdienst.
13 januari 2026	De gemeente stuurt een tweede bewonersbrief met toelichting op inventarisatierapport, saneringsplannen, afzetting en gedragsregels en de intentie van verzekeraars tot een collectieve aanpak. Media-aandacht over rechtmatigheid bestuursdwang.
14 januari 2026	Het college publiceert een collegebericht aan de gemeenteraad.
15 januari 2026	Omgevingsdienst legt de last onder bestuursdwang voor openbare ruimte op aan gemeente. De gemeenteraad vraagt die avond een spoeddebat aan.
16 januari 2026	Definitief inventarisatierapport SGS Search, inclusief wijziging niet-hechtgebonden asbest naar hechtgebonden asbest.

	De Omgevingsdienst legt namens de gemeente een last onder bestuursdwang op voor alle met asbest besmette percelen en verspreidt een derde bewonersbrief met informatie over het (lage) risico van hechtgebonden asbest en het belang van het respecteren van de afzetting. Ook plaatst de gemeente de uitnodiging voor de bewonersbijeenkomst van 19 januari op de website. Verder vindt om 10.00 uur in de ochtend een overleg plaats over de asbestbrand, met onder andere gemeente en Omgevingsdienst. Dit is de voorloper van het eerste formele kernteam overleg van 21 januari.
17 januari 2026	Het college publiceert een collegebericht naar aanleiding van het nieuwe definitieve asbestinventarisatierapport. Omgevingsdienst legt besluit last onder bestuursdwang op aan onder andere de twee bedrijven waar de brand is geweest.
19 januari 2026	19:30 uur – De bewonersbijeenkomst vindt plaats in De Binding. De aanwezige partijen verschaffen informatie over de brand, de aanpak en de werkzaamheden, en de bewoners hebben gelegenheid om vragen te stellen. De wethouder doet een toezegging over de juridische last onder bestuursdwang en de partners Salvage, Omgevingsdienst en de GGD informeren samen met de gemeente de bewoners over de maatregelen en werkzaamheden. Omwonenden hebben gelegenheid om vragen te stellen. Het beleidsteam komt voor het eerst bijeen (feitelijke start).
20 januari 2026	De gemeente zet een formeel kernteam en beleidsteam op (formele instelling), om regie te pakken en onder andere vragen van omwonenden en juridische vraagstukken te adresseren. Een journalist van het Noordhollands Dagblad doet een Woo-verzoek.
21 januari 2026	De gemeente besluit een collectieve opdracht te geven voor de sanering van het gehele gebied aanvullend op de nog niet belegde percelen en werkzaamheden. Het kernteam komt voor het eerst bijeen.
22 januari 2026	Schriftelijke bevestiging van het besluit van de gemeente en de opdracht voor saneringswerkzaamheden, de collectieve saneringsaanpak gaat van start. De gemeente deelt daarnaast een mailadres voor vragen. De burgemeester brengt een bezoek aan inwoners van de Langestraat.
27 januari 2026	Interpellatiedebat gemeenteraad van Dijk en Waard. De gemeente geeft daarnaast opdracht aan asbestinventarisatiebedrijf om aanvullend onderzoek te doen op de strook rondom huidig saneringsgebied.
30 januari 2026	De gemeente verspreidt een vierde bewonersbrief met informatie over de start van de saneringswerkzaamheden.
3 februari 2026	De gemeente verspreidt een vijfde bewonersbrief met de aankondiging dat de gemeente aanvullend onderzoek doet in het omliggend gebied en geeft een last onder bestuursdwang aan de twee bedrijven waar brand is geweest. Ook vindt het eerste inloopspreekuur plaats voor bewoners en ondernemers in De Binding met de Gebiedsregisseur, gebiedsverbinder en GGD.

	Daarnaast bekrachtigt de Omgevingsdienst het besluit zeer spoedeisende bestuursdwang toe te hebben gepast op 2 en 12 januari richting de twee bedrijven waar de brand plaatsvond.
6 februari 2026	Het nieuwe asbestgebied naar aanleiding van het onderzoek van het asbestinventarisatiebedrijf wordt de komende 12 dagen gesaneerd.
10 februari 2026	Burgemeester Poorter en wethouder Ruiten bezoeken het asbest besmette gebied middels een werkbezoek. Ook vindt het tweede inloopspreekuur plaats voor bewoners en ondernemers in De Binding met de Gebiedsregisseur, gebiedsverbinder en GGD.
11 februari 2026	Asbestinventarisatierapport SGS Search straat tussen Hofstraat 3 en 6 in Noord-Scharwoude.
12 februari 2026	De gemeente verspreidt een zesde bewonersbrief met de aankondiging dat er een nacontrole komt op adressen met restanten en waar geen asbest is aangetroffen.
13 februari 2026	Asbestinventarisatierapport SGS Search over groenstrook tussen N504 en brandhaard.
17 februari 2026	De gemeente legt een last onder bestuursdwang op aan de twee bedrijven waar brand is geweest.
19 februari 2026	Het derde inloopspreekuur vindt plaats voor bewoners en ondernemers in De Binding met de Gebiedsregisseur, gebiedsverbinder en GGD.
20 februari 2026	De gemeente ontvangt het definitieve rapport op nacontrole van het asbestinventarisatiebedrijf.
23 februari 2026	De gemeente verspreidt de laatste 18 brieven aan bewoners zonder asbestrestanten.
24 februari 2026	Wijzigingsbesluit last onder bestuursdwang door Omgevingsrichting na herinventarisatierapport richting twee bedrijven waar de brand plaatsvond.
25 februari 2026	Herinventarisatie rapport door SGS Search gedeelte van een wijk. Omgevingsdienst deelt voorgenomen besluit last onder bestuursdwang met twee bedrijven waar de brand plaatsvond.
2 maart 2026	Besluit Omgevingsdienst richting de twee bedrijven waar de brand plaatsvond over opleggen last onder bestuursdwang naar aanleiding van herinventarisatierapport, met enkele aanpassingen.
3 maart 2026	De gemeente wijzigt de last onder bestuursdwang aan de twee bedrijven waar brand is geweest.
9 maart 2026	Asbestsanering B.V. rondt de saneringsopdracht van alle particuliere percelen af.
23 maart 2026	De gemeente verspreidt een zevende bewonersbrief met de aankondiging dat de saneringswerkzaamheden op de woonpercelen zijn afgerond.
26 maart 2026	De gemeente legt een last onder bestuursdwang op aan de provincie Noord-Holland voor asbest op het perceel van de provincie.
7 april 2026	De gemeente verspreidt een achtste bewonersbrief met de aankondiging dat de saneringswerkzaamheden op de bedrijfspercelen door Boy Limmen zijn afgerond.

BIJLAGE B – Documentenoverzicht

Documenten
Asbestinventarisatierapport SGS Search
Verschillende bewonersbrieven, waaronder die van 6 januari
Notulen bewonersbijeenkomst 19 januari 2026
LCMS Veiligheidsregio inclusief het overdrachtsformulier
Operationeel plan asbest Veiligheidsregio
Inzetverslagen VRNHN
Incidentrapport GAGS
Quickscan GRIP 1 Veiligheidsregio brand Noord-Scharwoude
Collegeberichten brand de Mossel
Communicatie op de website van gemeente Dijk en Waard
Memo keuzemomenten asbestbrand en tijdlijn
Communicatieberichten (mail- en appverkeer) betrokkenen
Aanvullende WOO documenten
Eerdere evaluaties met betrekking tot asbestbranden
Handreiking aanpak asbestincidenten (IFV, 2018)
Bestuurlijke oplegger Handreiking aanpak asbestincidenten (IFV)

BIJLAGE C – Respondentenlijst

Respondenten gesprekken
Leider CoPI / Hoofdofficier van Dienst*
Teamleider toezicht en handhaving Omgevingsdienst*
Teamleider juridische zaken Omgevingsdienst*
Wethouder en portefeuillehouder gemeente Dijk en Waard
Burgemeester Dijk en Waard
Crisisbeheersing VRNHN/Officier van Dienst bevolkingszorg*
Adviseur openbare orde en veiligheid/Officier van Dienst bevolkingszorg*
Adviseur crisisbeheersing gemeente Dijk en Waard*
Officier van Dienst bevolkingszorg*
Projectmanager SGS Search
Medewerker 1 Boy Limmen
Medewerker 2 Boy Limmen
Medewerker Asbestsanering BV.
GGD Adviseur milieu en gezondheid 1*
GGD Adviseur milieu en gezondheid 2*
Bewoner 1
Bewoner 2
Voorzitter kernteam in de nafase gemeente Dijk en Waard*
Medewerker Salvage*
* Ook aanwezig bij reflectiesessie
Aanvullende deelnemers reflectiesessie
Programmaregisseur Crisisbeheersing VRNHN 1
Programmaregisseur Risico- en Crisisbeheersing VRNHN 2
Senior adviseur openbare orde en veiligheid gemeente Dijk en Waard
Persvoorlichter gemeente Dijk en Waard
Afdelingsmanager Toezicht & Handhaving Omgevingsdienst

Disclaimer leerevaluatie

Deze leerevaluatie is gebaseerd op informatie die ter beschikking is gesteld, en verkregen, tijdens de periode waarin de evaluatie is uitgevoerd. Nieuwe of aanvullende informatie kan van invloed zijn op de inhoud en de geformuleerde conclusies en aanbevelingen. Het COT beschikt alleen over informatie waar het rechtswege toegang tot heeft. Rapporten worden in beginsel in opdracht van de opdrachtgever gemaakt en niet gepubliceerd. Eén kopie wordt bewaard voor juridische, IT- en wetgeving- en toezichtdoeleinden.

Over het COT

Het COT is een gespecialiseerd bureau op het gebied van veiligheids- en crisismanagement. Ons werkterrein strekt zich uit van vraagstukken over de vormgeving van veiligheidsbeleid tot de voorbereiding op crisissituaties. Met onze kennis en kunde helpen we opdrachtgevers in complexe situaties waarbij grote risico's worden gelopen, strategische belangen op het spel staan en vaak vele stakeholders zijn betrokken. Advies, onderzoek, en training en oefening vormen de basis van onze dienstverlening. Het COT is onderdeel van Berenschot.

Meer informatie: http:/www.cot.nl of cot@cot.nl.

© COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement 2026.